

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

DEL CONGOST DE MONT-REBEI AL GOLF DE ROSES

19ª Etapa : SANT PAU DE SEGÚRIES - SANT FELIU DEL BAC - SANTA MAGDALENA DEL COLL - LLONGARRIU - SANT MARTÍ DE TORALLES - OIX

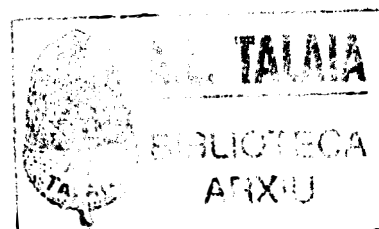
11 de gener de 1998

HORARI PREVIST

Sortida de Vilanova i la Geltrú.	6	h
Sant Pau de Segúries. Esmorzar.	8.45	h
Inici de l'etapa.	9.15	h
Sant Feliu del Bac. Reagrupament.	10.30	h
	10.45	h
Llongarriu. Reagrupament.	11.35	h
	11.50	h
Coll Reberter. Reagrupament.	12.35	h
	12.50	h
Can Quic. Reagrupament.	13.50	h
	14	h
Oix. Dinar.	14.45	h
Sortida cap a Vilanova.	17.00	h
Vilanova i la Geltrú.	19.45	h

Notes.-

- ** Esmorzarem a Sant Pau de Segúries.
- ** Dinarem a Oix (Hi un parell de restaurants).
- ** Si us plau, sigueu puntuals, respecteiu els reagrupaments i vigileu que hi sigui tothom.
- ** Aquesta sortida és una mica més llarga que les fetes últimament per la qual cosa es prega que el caminaires no s'encantin amb les flors i les violes del camp.
- ** També recordem que l'objectiu fonamental dels reagrupaments és evitar que el conjunt de caminaires es dispersi massa, és a dir, que la "corda" no s'allargui massa. Això comporta necessàriament que el temps d'aturada no sigui el mateix per a tothom.

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

DEL CONGOST DE MONT-REBEI AL GOLF DE ROSES

19ª Etapa : SANT PAU DE SEGÚRIES - SANT FELIU DEL BAC - SANTA MAGDALENA DEL COLL - LLONGARRIU - SANT MARTÍ DE TORALLES - OIX

11 de gener de 1998

DESCRIPCIÓ DEL RECORREGUT

Horari	
Parcial	Total
0.00	0.00

Comencem l'etapa d'avui situats a la plaça de la Generalitat de Sant Pau de Segúries (855 m). Hem de sortir pel seu extrem nord i, després de creuar la carretera C-151 que puja vers Camprodon, hem de seguir pel carrer El Mariner que va cap a la dreta.

El carrer de moment puja amb suavitat; deixem alguns trencalls laterals. Mica en mica el pendent va augmentant.

0.05	0.05
------	------

Passem per davant del càmping Els Roures que ens queda a la dreta; a l'esquerra, hi tenim un prat. Continuem en la direcció que portàvem per un camí encimentat que va vorejant el càmping.

0.02	0.07
------	------

Arribem en una cruïlla; a la dreta hi ha un pedró amb una creu de ferro. El camí encimentat gira cap a la dreta i es dirigeix vers l'antiga parròquia del poble que veiem propera. Nosaltres hem de continuar endavant, en la mateixa direcció que portàvem, deixant una petita edificació a l'esquerra. El camí puja suaument per entremig de prats.

0.03	0.10
------	------

Desemboquem en un camí transversal; l'hem de seguir cap a l'esquerra planejant. El camí ens apropa a la gran masia de Can Mariner que veiem enfront; en arribar a les seves envistes gira cap a la dreta i pugem.

0.06	0.16	1.26
------	------	------

A l'esquerra deixem dos trencalls; el primer d'ells es dirigeix a la gran masia. En arribar al capdamunt de la pujada (940 m) planegem una mica i comencem a baixar.

0.03 0.19

A la dreta trobem un cartell indicador que ens diu que hem entrat a la vall del Bac. Per ací sortim del municipi de Sant Pau de Segúries, de la comarca del Ripollès, per entrar en el de la Vall de Bianya, de la Garrotxa. Seguim baixant per la pista.

0.04 0.23

Passem per sota d'una línia d'alta tensió.

0.02 0.25

Atenció. Quan la pista fa un revolt molt marcat cap a l'esquerra l'hem d'abandonar travessant la filferrada de la dreta i continuar per un senderol que baixa per dins del bosc per l'esquenall del contrafort en la direcció que portàvem.

El senderol va baixant per entremig dels roures i, a estones, pel costat d'una filferrada que ens queda a la dreta i amb algun tram de fort pendent. Compte amb les relliscades!

0.06 0.31

Travessem un petit coll secundari; seguim baixat per l'esquenall.

0.01 0.32

Decantem cap a l'esquerra per tal de travessar un escorrentiu d'aigües.

0.02 0.34

Sortim del bosc i arribem al llit d'un petit rierol just en el punt on fa un tomb cap a l'esquerra (760 m); l'hem de travessar i seguir per un camí herbós i desdibuixat que va per la seva riba esquerra. A l'esquerra tenim un prat i a la dreta, a l'altra banda del rierol i a un nivell més elevat, en tenim un altre.

Uns metres més endavant el rierol tomba cap a la dreta; nosaltres el seguim per un tram que s'enfila amb el sòl ple de pedres. Més enllà travessem l'antic camí d'accés, molt malmès, del mas de l'Om que queda a la dreta i seguim pujant en direcció a la pista que veiem davant.

0.02 0.36 2.71

Sortim a la pista (765 m); és la que hem deixat fa una estona. L'hem de seguir cap a la dreta, baixant. A la dreta, a un nivell inferior, queda el mas de l'Om; una mica més endavant deixem el seu camí d'accés amb un menhir indicatiu.

La pista baixa una mica més (745 m) i després comença a pujar amb suavitat.

0.14 0.50

Arribem al collet situat al capdamunt de la pujada (780 m); baixem per l'altre vessant.

0.02 0.52

Atenció. Quan la pista fa un revolt cap a l'esquerra i a la dreta queda una àmplia esplanada, l'hem de deixar per tal de travessar aquesta esplanada en la direcció que portàvem.

A l'extrem de l'esplanada hem de baixar pel talús, pel costat esquerra d'un gran pedrot on hi ha la inscripció *Sant Feliu del Bac*, enllaçant d'aquesta manera amb un senderol que surt cap a l'esquerra. Després de travessar una tanca mòbil de filferrada, el senderol gira cap a la dreta; baixem suaument.

0.02 0.54

El senderol bifurca; hem de seguir per la branca de la dreta que té el sòl herbós. La branca de l'esquerra no és més que un reguerot fet per les aigües.

Una mica més endavant girem cap a l'esquerra i trobem una nova bifurcació; també hem d'anar cap a la dreta per entremig dels arbres.

0.03 0.57

El senderol passa ran d'un tallat que s'aboca a la riera de la Rovirola que es queda a la dreta. Compte a caure!

Just després d'aquest mal pas trobem una nova bifurcació; hem d'anar per la branca de la dreta, més estreta i que s'enfila una mica. Travessem una altra tanca mòbil i el senderol va una estona per un veritable esquenall d'ase amb tallats a banda i banda. Passem una nova tanca i comencem a baixar vers el llit de la riera.

0.03 1.00 4.44

Arribem a la riba de la riera de la Rovirola (680 m). El senderol, que segueix pel costat esquerra del curs de l'aigua, té una tanca de filferrada; nosaltres hem de travessar la riera a gual i continuar per un camí que hi ha a l'altra banda.

Nota. El començament d'aquest camí està molt embrossat i és per això que, un cop a l'altra banda, cal seguir uns metres aigües avall fins que es pot anar cap a la dreta. D'aquesta manera s'arriba en una clariana que cal travessar anant cap a la dreta fins trobar el camí abans esmentat.

Una vegada situats en el camí el seguirem cap a l'esquerra pujant. Darrera nostre, a l'altra banda de la riera i enlairada, podem veure-hi la masia de la Badosa de Baix.

El camí va pujant per la banda obaga de la serra de Malforat, al límit del bosc que ens queda a la dreta. En alguns trams el sòl està força malmès.

0.06 1.06

Planegem; ara el sòl del camí ha millorat una mica.

0.02 1.08

Arribem en una bifurcació poc definida car la branca de la dreta, que puja, està molt embrossada; nosaltres anem per la branca de l'esquerra.

0.01 1.09

El camí fa un tomb cap a l'esquerra, travessa un rierol i desemboca en un altre camí el qual hem de seguir anant cap a la dreta i pujant per un tram força erosionat.

Una mica més endavant deixem un senderol a la dreta i comencem a vorejar un prat deixant-lo a l'esquerra.

Quan el camí decanta cap a la dreta hem de deixar-lo per entrar en el prat i seguir pujant per dins d'ell, mantenint-nos a la seva banda dreta. (De fet el camí segueix vorejant el prat però ha quedat molt embrossat i és impracticable).

0.07 1.16 5.19

Arribem al coll situat al capdamunt del prat on trobem un camí transversal (760 m).

Nota. Si anem cap a l'esquerra i agafem un senderol que surt per l'esquerra d'un notable exemplar de pi, en menys de cinc minuts arribarem a l'ermita de Sant Feliu del Bac situada damunt d'un turó que domina la vall del Bac.

El GR rebutja la branca del camí que va cap a l'esquerra i un trencall d'enfront que baixa i segueix cap a la dreta. Al cap de pocs metres abandona el camí per anar per un altre que surt per l'esquerra; hi ha un pal indicador.

El camí és ample i de moment planeja; més endavant baixa lleugerament. Seguim per entremig d'una fageda per l'obaga de la serra de Malforat.

0.02 1.18

Travessem un esorrentiu d'aigües; planejem.

0.01 1.19

Arribem en una bifurcació; rebutgem la branca de l'esquerra que baixa i pugem per la de la dreta.

0.02 1.21

Just després de travessar un altre esorrentiu d'aigües hem de deixar el camí i continuar per un senderol que puja per la dreta, endavant. Enfront veiem la masia del Coll.

En arribar a les envistes de la casa hem d'anar cap a l'esquerra, en direcció a les edificacions fins a desembocar en el camí que passa pels seus peus.

0.03 1.24

Una vegada arribats al camí l'hem de seguir cap a la dreta tot pujant. Just davant d'una petita construcció, el camí s'uneix amb un procedent de la masia del Coll i de l'ermita de Santa Magdalena del Coll (770 m).

Hem d'anar cap a la dreta i, pocs metres més endavant, en trobar una bifurcació, seguir per la branca de l'esquerra que puja fins enllaçar amb una pista transversal la qual seguirem cap a l'esquerra. Pugem per l'obaga.

0.04 1.28

Deixem un camí barrat amb una filferrada que baixa per l'esquerra.

La pista va pujant lleugerament fins superar un contrafort (790 m) i després baixa.

0.17 1.45

Arribem en una bifurcació; deixem la branca que puja per la dreta i seguim la de l'esquerra que segueix baixant. Uns metres més endavant deixem un trencall que baixa vers l'esquerra.

0.01 1.46

Després de travessar un xaragall pugem lleugerament i tornem a baixar. Estem vorejant un petit turó nomenat el Gra de Fajol (798 m).

0.10 1.56

En un racó de l'obaga deixem un camí a l'esquerra que baixa i, immediatament, travessem un escorrentiu d'aigües; una mica més endavant en passem un altre.

Enfront, a un nivell lleugerament inferior, veiem el llogarret de Llongarriu.

0.06 2.02 9.35

Arribem en una bifurcació, enfront de les edificacions de Llongarriu (670 m). Hem de rebutjar la branca de la dreta i seguir endavant pel costat d'una tanca que ens separa de les construccions.

Una mica més endavant trobem una nova bifurcació; ara hem de deixar la branca de l'esquerra que baixa per sota d'una filada de xiprers i seguir per la de la dreta que, tot vorejant les edificacions de Llongarriu, va a passar per davant de l'ermita.

0.02 2.04

En arribar a l'extrem de les edificacions hem de seguir per un senderol que va pel peu d'un marge i per damunt d'unes feixes que ens queden a la dreta. El senderol va planejant endinsant-se en una petita vall que s'estén als peus del turó dels Pujals (785 m).

0.02 2.06

Troblem una bifurcació; cal deixar la branca de l'esquerra que puja i anar per la de la dreta que baixa lleugerament. Una mica més endavant en trobem una altra i fem la mateixa elecció. Anem seguint el senderol més marcat deixant alguns trencalls laterals menys definits a la dreta.

0.03 2.09

Travessem un ginestar, planegem una mica i després tornem a baixar, ara per un sòl molt pedregós.

0.02 2.11

El senderol fa un revolt cap a la dreta i, en forta baixada, tot seguit en fa un altre cap a l'esquerra.

Continuem per entremig del bosc amb gran abundor de mates de boix. Una mica més endavant el senderol gira cap a l'esquerra orientant-se vers el nord. Enfront es veuen, en primer terme, les edificacions de l'Hostal del Bac i, més enllà, una ermita.

A les envistes de la casa, el senderol passa per un tram herbós; a la dreta, a un nivell inferior, hi tenim un camp. En arribar a l'extrem del camp, on hi ha la caseta d'un gos, hem de baixar pel costat d'un desmai vers la pista que passa per davant de l'Hostal.

0.07 2.18 10.35

Arribem a la pista procedent de Sant Pau de Segúries; a uns metres, cap a l'esquerra, hi ha una font. Nosaltres hem d'anar cap a la dreta, vorejant l'Hostal del Bac (575 m).

Passada l'edificació deixem un camí a l'esquerra i passem un pont. Just després del pont hem de deixar la pista i seguir per un camí que surt per l'esquerra i que va cap a la Torre de la Vall del Bac; pugem lleugerament.

0.03 2.21

Arribem en una bifurcació; rebutgem la branca de l'esquerra que baixa i seguim pujant per la de la dreta. Una mica més endavant, a l'esquerra, queda un trencall bloquejat per un amuntegament de pedres. El nostre camí decanta cap a la dreta i s'endinsa en una vall lateral; a l'esquerra, a l'altra banda del torrent, hi veiem una masia abandonada.

0.03 2.24

El camí baixa cap a l'esquerra per tal d'anar a creuar el llit del torrent; a continuació torna a girar cap a l'esquerra i va pujant per l'altre vessant per un sòl pedregós.

0.03 2.27

Després de fer un gir molt marcat cap a la dreta, el senderol segueix enfilant-se, ara per l'esquerra del contrafort. Passem per una mena de trinxera excavada als estrats del terreny.

A partir d'ara i durant tota la llarga pujada el senderol va fent continues ziga-zagues i presenta nombroses bifurcacions. En qualsevol cas sempre s'ha d'anar amunt i per la branca més fressada que és la senyalitzada.

0.18 2.45 11.68

Arribem al capdamunt de la llarga i feixuga pujada; després de travessar una tanca mòbil de filferada desemboquem en una petita clariana del bosc amb un prat i una alzina al seu bell mig. És el coll Reberter (720 m).

Travessem el prat deixant l'alzina a la dreta i un trencall a l'esquerra; uns metres més endavant, també cap a l'esquerra, surt el senderol que hem de seguir.

Seguim pujant, ara més suaument; anem per la solana dels contraforts del Montmajor. A la dreta se'ns obre la vall de la riera de Carrera.

0.03 2.48

Trobem una bifurcació, és indiferent quina sigui la tria.

0.10 2.58

Travessem una clariana; vers la dreta tenim una magnífica panoràmica amb els cingles del Far al fons. El senderol segueix per entremig d'un alzinar jove i una mica més enllà arriba a la capelleta-oratori de Sant Isidre (745 m). Ací hem d'anar cap a l'esquerra deixant l'oratori a la dreta, fins a desembocar en un camí transversal.

S'ha de seguir aquest camí cap a la dreta tot baixant per la carena. A l'esquerra, a l'altra banda del torrent, hi ha la masia de la Costa i, enfront, al fons, hi podem veure el Bassegoda.

0.04 3.02

Per la dreta se'ns uneix una pista que puja; ací deixem la carena i seguim baixant pel vessant esquerra mantenint la direcció que portàvem. El sòl està molt descompost.

0.03 3.05

Passem per entremig d'uns esbarzers; compte amb les esgarrinxades!

0.02 3.07

Ens aboquem en un camí; l'hem de seguir cap a la dreta i aviat es transforma en un senderol que planeja per entremig de l'alzinar.

Atenció. En aquest tram les marques són molt escadusseres i de seguir-les fan anar per una drece-
ra de dubtosa utilitat. És millor intentar de seguir pel senderol tot i que no està massa definit mantenint-
se en la direcció que marca l'ermita de Sant Martí de Toralles que podem veure enfront.

0.03 3.10

El senderol travessa un escorrentiu d'aigües i més endavant va baixant per entremig dels arbres fent ziga-zagues.

0.02 3.12

Arribem al marge enlairat del torrent que ens separa de Sant Martí de Toralles; el senderol el segueix aigües amunt.

Més enllà, comencem a baixar cap al llit del torrent per un tram molt erosionat.

0.06 3.18

Fem cap al llit del torrent, el creuem a gual i pugem lleugerament per l'altra banda situant-nos al seu marge esquerre; planegem aigües avall. Per ací hem sortit del terme municipal de la Vall de Bianya i entrem en el de Montagut de Fluvià al qual pertany el poble d'Oix.

0.04 3.22 13.96

Desemboquem en un ample camí just davant de la porta d'entrada a la finca de Sant Martí de Toralles; hem d'anar cap a l'esquerra (610 m). Uns metres més endavant el camí bifurca; deixem la branca de la dreta que puja en retomb i seguim endavant baixant.

Estem travessant l'ampli coll d'en Mercer, situat entre el Montmajor (1075 m) a l'esquerra, i el Montpetit (898 m), a la dreta. El camí va vorejant prats de pastura.

0.05 3.27

A l'extrem del coll (600 m), el camí gira cap a l'esquerra tot deixant un trencall lateral a la dreta. Uns metres més endavant torna a girar, ara cap a la dreta, passant per un paratge força ombrejat. Poc després travessem una tanca.

El camí va baixant per una vall tributària de la riera d'Oix passant per entremig d'un bosc d'alzines.

0.14 3.41

A l'esquerra deixem l'accés d'un espai d'acampada delimitat per una tanca de troncs; a la dreta hi ha prats. Anem vorejant la tanca i després de girar cap a l'esquerra penetrem en una raconada molt ombrívola.

0.02 3.43

Travessem un parell d'escorrentius d'aigües; el segon d'ells amb un pontet que ens permet salvar el profund esvoranc. Seguim pel marge del fondal.

0.01 3.44 15.80

Passem per davant de can Quic (500 m), una masia en fase de reconstrucció. A l'esquerra, molt enlairades, es veuen les cases de Sant Miquel de Pera (750 m).

El camí voreja la casa i baixa amb fort pendent tot fent revolts.

0.07 3.51

En un revolt cap a l'esquerra deixem un trencall barrat amb una cadena a la dreta i travessem una tanca semiautomàtica. Ens aboquem vers la riera d'Oix cada vegada amb més pendent; l'últim tram és encimentat.

0.02 3.53

Arribem al llit de la riera el qual travessem a gual (450 m). Pugem per l'altra vessant; a la dreta, enlairat, podem veure-hi el coll d'en Mercer d'on baixem.

0.06 3.59

Passem pel costat de la masia El Forn (450 m).

0.03 4.02

El camí tomba cap a l'esquerra, baixa per un tram encimentat i, a continuació, tomba cap a la dreta i puja. A la dreta se'ns ofereix una bonica panoràmica.

0.04 4.06

La vall de la riera d'Oix es va obrint; ara, a la dreta, ja s'hi estenen els prats.

0.06 4.12

A l'esquerra, per damunt nostre, hi veiem la masia de Costejà.

0.02 4.14

Se'ns uneix un camí per la dreta i immediatament desemboquem al bell mig d'un retomb de la pista asfaltada que puja cap a Sant Miquel de Pera (440 m); l'hem de seguir cap a la dreta baixant.

Fem un revolt molt marcat cap a la dreta; a l'esquerra, enlairada, hi ha una edificació.

0.02 4.15

Deixem un trencall a l'esquerra.

0.02 4.18

Se'ns uneixen dos camins laterals; un que baixa per l'esquerra i un que puja per la dreta.

0.02

4.20

Quan s'arriba a les envistes de la Rodeja, una casa situada a l'esquerra de la pista, hem de deixar-la i seguir per un camí que surt per l'esquerra, pel costat d'un petit dipòsit i que va a passar per darrera de l'edificació.

Uns metres més enllà deixem un trencall que baixa a la casa. Seguim endavant envoltats d'alzines.

0.02

4.22

A la dreta deixem el gran casalot de can Vila que actualment funciona com a restaurant i com a edifici de serveis del càmping que hi ha al costat.

Se'ns uneix un camí que baixa per l'esquerra; anem vorejant la tanca del càmping.

0.02

4.24

Deixem un accés al càmping a la dreta. Més enllà, en sortir d'un revolt, ja veiem a tocar el poble d'Oix amb la seva església de Sant Llorenç al seu extrem. Un nou trencall se'ns uneix per l'esquerra.

0.02

4.26

Arribem a les primeres edificacions del poble. Hi entrem pel carrer Nou.

0.01

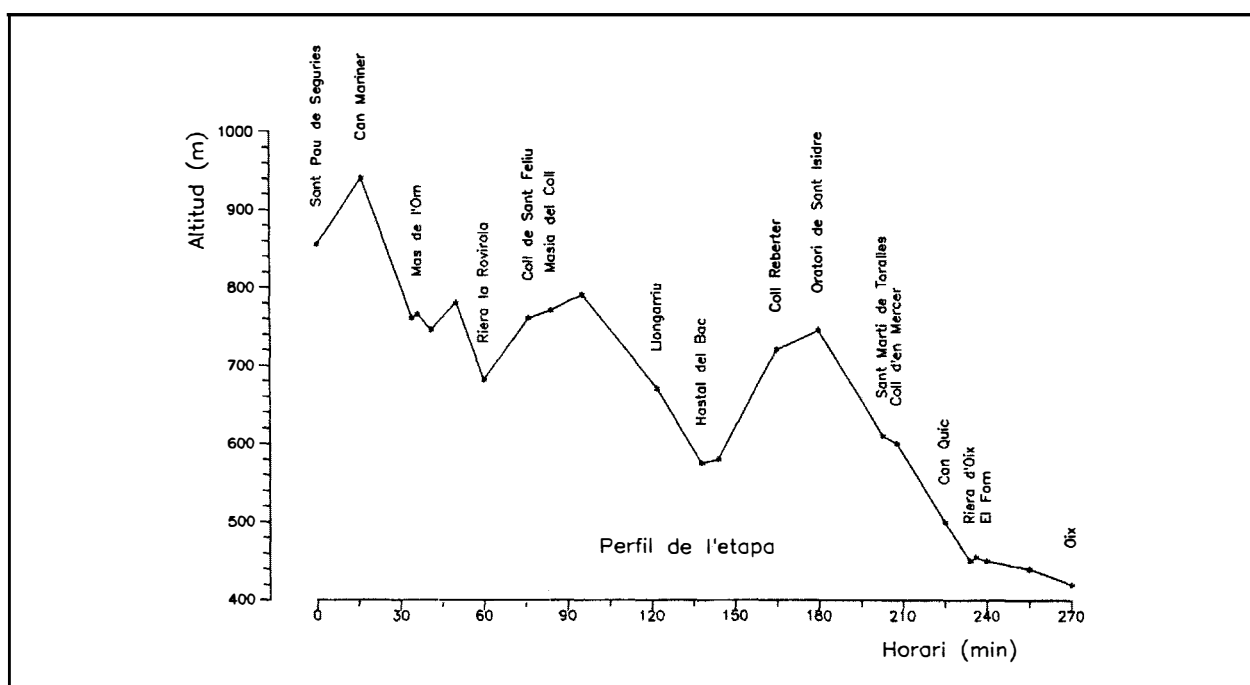
4.27

19.30

En arribar davant d'una font hem de girar cap a la dreta i seguir pel carrer Major; d'aquesta manera farem cap a la plaça de l'església de Sant Llorenç on finalitzem l'etapa d'avui (420 m).

Agustí Poch

Gener de 1998

LA VALL DEL BAC

La Vall del Bac és un antic terme i municipi que l'any 1843 es va annexionar al de Capsec que actualment s'anomena Vall de Bianya. El seu territori comprèn la vall del Bac, a la capçalera de la riera d'Oix, entre la serra de Malforat amb el Cap de la Baga (915 m), que la separa de la vall de Bianya pel sud, i la línia de serres dominades pel Puig Ou (1300 m), al límit amb el Ripollès, que la separen de la vall de la riera de Salarsa.

A la riba esquerra de la vall, sota el Puig Ou, hi ha situat l'antic poble i parròquia de Porreres o Sant Andreu de Porreres. D'aquesta parròquia depenien les dels altres llocs del terme: Llongarriu, Sant Feliu del Bac, Sant Miquel de la Torre i Santa Magdalena del Coll. L'església de Sant Andreu de Porreres és documentada el 977, quan el comte Miró la donà al monestir de Sant Pere de Besalú. És un edifici romànic envoltat arreu per edificacions; només se'n pot veure l'absis amb mènsules i una finestra.

Llongarriu és una antiga masia i església, actualment santuari de la Mare de Déu de Llongarriu, al vessant septentrional de la serra de Malforat. L'església romànica fou restaurada el 1672, quan es construí la porta de la façana de ponent; l'obra primitiva és del segle XII. Antigament era coneguda com a Santa Maria Sacot.

L'antiga parròquia de Sant Feliu del Bac és situada en un petit turó a la riba dreta de la riera d'Oix. L'església va ser consagrada l'any 996 però la fàbrica que es conserva correspon al segle XII i presenta modificacions d'època posterior.

L'església de Santa Maria del Coll, situada a la vora de la masia del Coll al contraforts septentrionals de la serra de Malforat, és un edifici d'origen romànic, d'una sola nau amb absis i amb la porta oberta a la façana de migdia.

OIX

L'antic terme municipal d'Oix, annexat el 1972 al de Montagut de Fluvià, s'estén per les altes valls de la riera de Lierca, formada vora el santuari d'Escales, per la confluència del riu de Beget i de la riera d'Oix la qual neix a la collada de Sant Pau, al límit amb el Ripollès, drena la vall del Bac i entra a la vall d'Oix per la gorja del bosc del Quer. El territori, molt accidentat, és poblat en part de boscs de pins, roures i alzines, i en part cobert de pasturatges.

Al sector més baix de la vall de Beget, entre els congosts d'Escaladui i del grau d'Escales, al peu de la serra de Bestracà, hi ha l'antic poble d'Hortmoier i, al vessant de l'esquerra, sota el puig de Comanegra, al límit amb el Vallespir, s'hi troba el poble de Monars i l'antiga parròquia de Mitjà. Dominant la riera de Lierca, que corre molt encaixada fins a la seva confluència amb la de Sant Aniol, hi ha, aturonada a la dreta, l'església parroquial de Santa Bàrbara de Pruneres, i, a l'esquerra en una collada als peus dels cingles de Talaixà, el poble de Talaixà, i més aprop del riu, el santuari d'Escales.

El terme comprèn també la vall de Sant Aniol, situada aigües avall del congost del Brull, tancada per l'oest i pel nord per les serres de Talaixà, de Sant Marc i del Brull, i per l'est i pel sud, pels cingles de Martanyà, el puig de Bassegoda, la serra de Riu i els cingles de Gitarriu. A la vall de Sant Aniol hi ha el poble i l'antic monestir de Sant Aniol d'Aguja, el santuari de les Agulles i el llogarret de Riu.

El poble d'Oix centra un apèndix del territori al sud-oest de l'antic terme, a llevant de la serra del Talló, a la riba esquerra de la vall de la riera d'Oix. Es troba agrupat en un carrer entorn de l'església parroquial de Sant Llorenç d'Oix, que és un edifici d'origen romànic que conserva l'absis semicircular, la nau de volta apuntada i l'antiga porta a migdia recuperada a la restauració feta l'any 1960; el campanar d'esppanya fou convertit en torre. Encara guarda els magnífics retaules que, al segle XVI, donà la

família dels Baturell. L'església és esmentada ja el 937 quan Sunyer en féu donació al monestir de Ridaura; el 977 el lloc és citat com *Oxovo*. Posteriorment fou refeta i consagrada l'any 1017.

Als afores hi ha l'antic castell o casal del Baturell, senyors de la baronia de Bestracà, jurisdicció de la qual Oix en formà part i n'esdevingué centre a partir del 1365. És un gran edifici de pedra, de planta rectangular i imponent presència, bastit al segle XV.

Aigües amunt de la vall d'Oix, als seus vessants esquerres, enlairada uns 800 metres, hi ha l'antiga parròquia de Sant Miquel de Pera. L'església és d'origen romànic, molt modificada, amb una porta al migdia protegida per un porxo d'època posterior i amb el campanar d'espada convertit en torre. D'aquesta parròquia en depenia l'església de Sant Andreu de Bestracà i fou un dels llocs més poblats del terme.

Al sector nord-occidental del terme, als vessants meridionals del Montpetit i al costat del casal del Mercer, hi ha l'antiga església parroquial de Sant Martí de Toralles, esmentada ja el 977 i que des del segle XVIII fou sufragània de la de Castellar de la Muntanya de la Vall de Bianya. L'actual edifici és romànic, del segle XII, amb absis rodó i porta a migdia amb ferramenta romànica i un campaneret d'espada també convertit en torre. Damunt del cim del Montpetit hi ha les poques restes d'un antic castell.

BIBLIOGRAFIA

- ## Gran Geografia Comarcal de Catalunya.
Volum 3. El Gironès, la Selva i la Garrotxa.
Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona. (1ª Edició, 1981).
- ## Descripció provisional del GR-1.
Fascicle Sant Pau de Segúries - Sant Llorenç de Morunys.
Comitè Català de Senders.
- ## Mapa Comarcal de Catalunya. Ripollès-31.
Institut Cartogràfic de Catalunya. (1993).
Cartografia escala 1:50.000

